

EURÓPAI PARLAMENT

2014 - 2019

Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság

2013/0371(COD)

12.3.2015

*****II**

AJÁNLÁSTERVEZET MÁSODIK OLVASATRA

a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából első olvasatban elfogadott tanácsi álláspontról
(05094/1/2015 – C8-0064/2015 – 2013/0371(COD))

Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság

Előadó: Margrete Auken

Az eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás (első olvasat)
- ***II Rendes jogalkotási eljárás (második olvasat)
- ***III Rendes jogalkotási eljárás (harmadik olvasat)

(Az eljárás típusa a jogi aktus tervezetében javasolt jogalaptól függ.)

A jogalkotási aktus tervezetének módosításai

A Parlament kéthasábos módosításai

A törlést ***félkövér dőlt*** betűk jelzik a baloldali hasáb szövegében. A szövegváltoztatást a ***félkövér dőlt*** betűk jelzik mindkét hasáb szövegében. Az új szöveget ***félkövér dőlt*** betűk jelzik a jobb oldali hasáb szövegében.

A módosítások fejlécének első és második sora a vizsgált jogalkotási aktus tervezetének érintett szakaszára utal. Ha a módosítás már létező – a jogalkotási aktus tervezetével módosítani kívánt – jogalkotási aktusra vonatkozik, a fejléc egy harmadik és egy negyedik sort is tartalmaz, amelyek a létező jogalkotási aktusra és annak érintett rendelkezésére utalnak.

A Parlament módosításai konszolidált szöveg formájában

Az új szövegrészeket ***félkövér dőlt*** betűk jelzik. A törölt szövegrészeket a **■** jel jelzi vagy azok át vannak húzva. A szövegváltoztatást a helyettesítendő szöveg törlésével vagy áthúzásával és a helyébe lépő új szöveg ***félkövér dőlt*** szedésével jelzik.

Ettől eltérően a szolgálatok által a végleges szöveg kialakítása érdekében bevezetett, kimondottan technikai jellegű módosításokat nem kell jelölni.

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE	5
INDOKOLÁS	7

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából első olvasatban elfogadott tanácsi álláspontról (05094/1/2015 – C8-0064/2015 – 2013/0371(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatbeli álláspontjára (05094/1/2015 – C8-0064/2015),
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2014. február 26-i véleményére¹,
 - tekintettel a Régiók Bizottsága 2014. április 3-i véleményére²,
 - tekintettel a Bizottság Európai Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatáról első olvasatban kialakított álláspontjára³ (COM(2013)0761),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 76. cikkére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A8-0000/2015),
1. egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjával;
 2. jóváhagyja ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatát;
 3. megállapítja, hogy a jogalkotási aktust a Tanács álláspontjának megfelelően elfogadták;
 4. utasítja elnökét, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 297. cikke (1) bekezdésével összhangban a Tanács elnökével együtt írja alá a jogalkotási aktust;
 5. utasítja főtitkárát, hogy miután megbizonyosodott arról, hogy minden eljárást megfelelően lefolytattak, írja alá a jogalkotási aktust, és a Tanács főtitkárával egyetértésben gondoskodik annak kihirdetéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;
 6. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

¹ HL C 214., 2014.7.8., 40. o.

² HL C 174., 2014.6.7., 43. o.

³ Elfogadott szövegek, 2014.4.16., P7_TA(2014)0417.

MELLÉKLET AZ ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

Az Európai Parlament nyilatkozata

Az Európai Parlament tudomásul veszi a Bizottság nyilatkozatát a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló megállapodás elfogadásáról.

A Bizottság az indokolásában kijelentette, hogy az eredeti javaslata célja *„az, hogy korlátozza a környezetet érő negatív hatásokat, különösen a szemetelést illetően, valamint hogy ösztönözze a hulladékkeletkezés megelőzését és az erőforrások hatékonyabb felhasználását, ugyanakkor csökkentse a negatív társadalmi-gazdasági hatásokat. A javaslat célja konkrétabban az 50 mikronnál (0,05 milliméternél) vékonyabb műanyag hordtasakok Európai Unión belüli felhasználásának csökkentése.”*

Az Európai Parlament úgy véli, hogy a társjogalkotók által jóváhagyott szöveg teljes mértékben összhangban van a Bizottság javaslatának célkitűzéseivel.

A Bizottság a hatásvizsgálatában megállapította, hogy *„az a megoldás, amely egyidejűleg tartalmaz egy uniós szinten kitűzött megelőzési célszámot egy árképzési intézkedésre vonatkozó konkrét ajánlással egyetemben, valamint azt a lehetőséget, hogy a tagállamok piaci korlátozásokat alkalmazhatnak a 18. cikk alóli kivétel révén [...] a legalkalmasabb arra, hogy ambiciózus környezeti eredményeket hozzon, miközben pozitív gazdasági hatásokat ér el, korlátozza a foglalkoztatásra gyakorolt negatív hatásokat, biztosítja az intézkedések nyilvánosság általi elfogadását, és hozzájárul a fenntartható fogyasztás szélesebb körű tudatosításához.”*

Az Európai Parlament úgy véli, hogy a közösen elfogadott végleges szöveg a Bizottság saját hatásvizsgálatában szereplő, előnyben részesített megoldásra épül, és megfelelő rendelkezéseket állapít meg a tagállamok számára, amelyek biztosítani fogják, hogy az egész Unióban ténylegesen csökkenjen a műanyag zacskók felhasználása.

Az Európai Parlament emlékeztet továbbá arra, hogy a jogalkotás minőségének javításáról szóló 2003. évi intézményközi megállapodás (30) bekezdése szerint a társjogalkotók mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy bármilyen lényeges módosítás elfogadását megelőzően kell-e hatásvizsgálatot végezni.

Az Európai Parlament emlékeztet arra is, hogy az EUSZ 13. cikkének (2) bekezdése szerint *„az intézmények jóhiszeműen és kölcsönösen együttműködnek egymással”*. A Parlament értékeli a Bizottság által az intézményközi tárgyalások lezárására tett erőfeszítéseket. Sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy a bizottsági nyilatkozat olyan kérdésekkel foglalkozik, amelyek a jogalkotási eljárás során már kellő figyelmet kaptak.

A Parlament végül emlékeztet arra, hogy a Bizottság – a Szerződések őreként – teljes mértékben felelős az uniós jog tagállamok általi helyes alkalmazásáért.

INDOKOLÁS

Az Európai Parlament és a Tanács közötti tárgyalások eredményeként a Bizottság javaslata jelentősen javult azzal, hogy a tagállamok számára kötelezően előírja a könnyű műanyag hordtasakok használatának folyamatos csökkentését. Kiemelendő, hogy a hulladékokra vonatkozó európai jogi szabályozás negyven évre visszatekintő gyakorlatában először fordul elő, hogy uniós szinten kötelező erejű intézkedéseket fogadtak el a hulladékkezelés csökkentésére.

Célszintek vagy árképzés

A jelenlegi szöveg előírja, hogy a tagállamok választhatnak a következő két kötelezettség között: vagy olyan intézkedéseket fogadnak el, amelyek biztosítják, hogy 2019 végéig a könnyű műanyag hordtasakok éves átlagos felhasználási szintje nem haladja meg a 90 db/főt, 2025-ig pedig a 40 db/főt; vagy biztosítják, hogy 2018 végéig már ne kínálják a műanyag tasakokat ingyenesen az áruk vagy termékek eladási helyén, kivéve, ha más, ugyanilyen hatékony eszközöket alkalmaznak.

Éves jelentéstétel a fogyasztásról

Az intézkedések hatékonyságának értékelésére a szöveg külön nyomon követési rendelkezéseket vezet be, amelyek előírják a tagállamoknak, hogy a jogszabály hatálybalépésétől számított 36 hónap eltelte után évente tegyenek jelentést a műanyag hordtasakok éves felhasználásáról a Bizottság által a jogszabály hatálybalépésétől számított 12 hónapon belül elfogadandó közös módszertan szerint. Ez összhangban van a meglévő jelentéstételi kötelezettségekkel. A meghozott intézkedések hatékonyságának tagállami ellenőrzését lehetővé tevő konkrét eszközök által nyújtott előnyök messze felülmúlják az általuk okozott adminisztratív többletmunkát.

A biológiailag lebomló és komposztálható műanyag hordtasakok címkézése

Emellett a Bizottság azon kötelezettsége, hogy előírásokat fogadjon el a biológiailag lebomló és komposztálható műanyag hordtasakok címkézésére vonatkozóan, fontos eszköz a műanyag hordtasakok hamis címkézéséhez kapcsolódó megtévesztő gyakorlatok elkerülése érdekében, különösen az úgynevezett „oxidatív biológiai úton lebomló” műanyag hordtasakok esetében. Az oxidatív biológiai úton lebomló műanyag tasakokat olyan technológiával állítják elő, amely során adalékanyagot adnak a hagyományos műanyaghoz annak érdekében, hogy az mikrorészecskékre bomoljon (általában 2–5 év alatt). Ezeket a termékeket a szemetelés problémájának megoldásaként szokás reklámozni, holott valójában csak súlyosbítják azt, mivel a műanyag mikroszemcsék szennyezik a környezetet. Hogy e műanyag mikroszemcsék azután biológiai úton lebomlanak-e, amint azt az e technológiát kínáló vállalkozások állítják, az igencsak kétséges. A „biológiailag lebomló” kifejezés lényegében kiüresedett azáltal, hogy jelenleg rendkívül eltérő mértékű biodegradációra képes anyagokra egyformán alkalmazható. A biológiailag lebomló és komposztálható tasakokon elhelyezhető címkére vonatkozó egyértelmű előírások nemcsak egyértelművé teszik a helyzetet és gátat vetnek a megtévesztő állítások áradatának, hanem a valóban biológiailag lebomló és komposztálható műanyag tasakok segítségével megkönnyíthetik a biohulladék szelektív gyűjtését is.

Az „oxidatív biológiai úton lebomló” műanyag hordtasakok környezeti hatásainak értékelése

Minthogy a címke önmagában csak az oxidatív biológiai úton lebomló műanyag hordtasakokon megjelenő megtévesztő állításokkal szemben nyújt védelmet, azonban nem akadályozza az e technológiával potenciálisan előidézett szennyezés növekedését, az elfogadott szöveg arra kötelezi a Bizottságot, hogy a hatálybalépéstől számított 24 hónapon belül vizsgálja meg az oxidatív biológiai úton lebomló műanyag hordtasakok környezetre gyakorolt hatását, és tegyen jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben adott esetben intézkedéseket javasol a használatuk korlátozása vagy esetleges káros hatásaik csökkentése érdekében. Mivel az oxidatív biológiai úton lebomló műanyagokat különösen műanyag hordtasakok előállításához használják fel, az lenne a célszerű, ha a csomagolásról szóló irányelv műanyag hordtasakok tekintetében történő módosítása keretében fogadnánk el jogilag kötelező erejű követő intézkedéseket, ahelyett, hogy a kérdés rendezését a Bizottság műanyag hulladékokról szóló zöld könyvét követő bizonytalan fellépésekre bíznánk.

Nagyon könnyű műanyag hordtasakok

A könnyű műanyag hordtasakok túlzott mértékű fogyasztásának csökkentése érdekében meg kellett különböztetni őket a nagyon könnyű – vagyis 15 mikronnál kisebb falvastagságú – műanyag hordtasakoktól, melyeket jellemzően higiéniai célokra használnak vagy ömlesztett élelmiszerek esetében elsődleges csomagolásként, ha ez segít megelőzni az élelmiszer-pazarlást. Mivel a tagállamok számára lehetővé tehető, hogy a nagyon könnyű műanyag hordtasakokat kivonják a csökkentési célok elérésére vagy az árazásra irányuló intézkedések hatálya alól, azok fogyasztása ugyanazon a szinten maradhat vagy adott esetben még növekedhet is. Mivel azonban e nagyon könnyű műanyag hordtasakok használata rendkívül kiterjedt, és a szemetelés problémájához különösen nagymértékben hozzájárulnak, a végleges megállapodás azt a kötelezettséget rója a Bizottságra, hogy értékelje az e tasakok felhasználásának csökkentésére kínálgató lehetőségek életciklus-hatásait, és adott esetben 24 hónapon belül terjesszen elő jogalkotási javaslatot.

Az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) házi komposztálásra vonatkozó szabványa

Végezetül a végleges megállapodás kimondja, hogy a Bizottságnak fel kell kérnie az Európai Szabványügyi Bizottságot (CEN) egy a házilag komposztálható csomagolásokra vonatkozó szabvány kidolgozására.

Összefoglalva, a végleges megállapodás jelentős előrelépést jelent valamennyi területen a bizottsági javaslatához képest. A Bizottság javaslatával ellentétben a végleges szöveg a Bizottság saját hatásvizsgálatában szereplő, előnyben részesített megoldásra épül. Az előadó ezért javasolja a közös álláspont módosítás nélküli jóváhagyását.